

II OSK 56/08 - Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego

LEX nr 1252105

Wyrok

Naczelnego Sądu Administracyjnego

z dnia 22 stycznia 2009 r.

II OSK 56/08

UZASADNIENIE

Skład orzekający

Przewodniczący: Sędzia NSA Jacek Chlebny (spr.).

Sędziowie NSA: Maria Czapska-Górnikiewicz, Andrzej Jurkiewicz.

Sentencja

Naczelny Sąd Administracyjny po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2009 r. na rozprawie w Izbie Ogólnoadministracyjnej skargi kasacyjnej G.L. od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 27 września 2007 r., sygn. akt IV SA/Wa 1137/07 w sprawie ze skargi G.L. na decyzję Prezesa Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców z dnia (...) kwietnia 2007 r., nr (...) w przedmiocie odmowy stwierdzenia nieważności decyzji oddala skargę kasacyjną.

Uzasadnienie faktyczne

Zaskarżonym wyrokiem Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie oddalił skargę G.L. na decyzję Prezesa Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców z dnia (...) kwietnia 2007 r. utrzymującą w mocy decyzję tego organu z (...) marca 2007 r. odmawiającą stwierdzenia nieważności decyzji Prezesa Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców z (...) stycznia 2005 r. i utrzymanej nią w mocy decyzji Wojewody Dolnośląskiego z (...) grudnia 2004 r. w przedmiocie odmowy wydania dokumentu potwierdzającego posiadanie obywatelstwa polskiego.

W uzasadnieniu wyroku Sąd przytoczył następujące okoliczności faktyczne i prawne sprawy. Skarżąca urodziła się jako obywatelka polska, G.H., córka H. i R. z domu F., 14 stycznia 1951 r. w W. W dniu 20 marca 1957 r. rodzice skarżącej wystąpili z podaniem do Rady Państwa o zezwolenie na zmianę obywatelstwa polskiego na izraelskie - dla siebie oraz małoletniej wówczas G. - w związku z wyjazdem na stałe do Izraela. Rodzice skarżącej otrzymali dokumenty podróży, do których wpisana została również skarżąca. Po przyjeździe do Izraela skarżąca nabyła 12 maja 1957 r. obywatelstwo izraelskie.

Wojewódzki Sąd Administracyjny, oddalając wniesioną skargę, stwierdził, że prawomocnym wyrokiem z 30 marca 2006 r., sygn. akt IV SA/Wa 490/05, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie oddalił skargę G.L. na decyzję Prezesa Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców z (...) stycznia 2005 r. utrzymującą w mocy decyzję właściwego wojewody odmawiającą wydania dokumentu potwierdzającego posiadanie obywatelstwa polskiego przez skarżącą. Mając na uwadze zakres sprawowanej przez sądy administracyjne kontroli, wyznaczony przez treść art. 145 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm., dalej jako: p.p.s.a.),

Sąd I instancji przyjął, że Wojewódzki Sąd Administracyjny dokonując w sprawie IV SA/Wa 490/05 oceny zgodności z prawem decyzji wydanej w postępowaniu administracyjnym zwyczajnym, niezależnie od treści skargi - badał ten akt, jak również akt utrzymany nim w mocy, w pełnym zakresie, tj. zarówno pod względem występowania wad kwalifikowanych, powodujących stwierdzenie ich nieważności (art. 145 § 1 pkt 2 p.p.s.a.), jak i pod względem innych naruszeń prawa skutkujących ich uchyleniem (art. 145 § 1 pkt 1 p.p.s.a.). W konsekwencji Sąd uznał, że oddalenie skargi na decyzję z dnia (...) stycznia 2005 r. w postępowaniu sądownoadministracyjnym prowadzonym pod sygn. akt IV SA/Wa 490/05 dowodzi, że nie narusza ona prawa w stopniu uzasadniającym jej uchylenie lub stwierdzenie nieważności. W ocenie Sądu, próba stwierdzenia nieważności decyzji rozpoznawanej już wcześniej przez sąd jest w istocie niedopuszczalną ingerencją w prawomocne orzeczenie sądu.

W skardze kasacyjnej od tego wyroku skarżąca podniosła zarzuty naruszenia art. 11 ust. 1 i ust. 5 oraz art. 13 ustawy z dnia 8 stycznia 1951 r. o obywatelstwie polskim (Dz. U. Nr 4, poz. 25), a także art. 6, art. 7, art. 8, art. 9 i art. 77 k.p.a. i wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz zaskarżonej decyzji oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania. Zdaniem strony, w rozpoznawanej sprawie doszło do rażącego naruszenia prawa poprzez przyjęcie, że uchwała Rady Państwa stanowiła generalne pod względem podmiotowym zezwolenie na zamianę obywatelstwa polskiego na obywatelstwo izraelskie w stosunku do osób, które podania o zezwolenie na zmianę obywatelstwa złożyły, tak jak rodzice skarżącej, w 1957 r., a zatem przed podjęciem przez Radę Państwa uchwały nr 5/58. W postępowaniu zakończonym decyzją ostateczną z dnia (...) stycznia 2005 r. organy nie zbadały bowiem, czy wnioski rodziców skarżącej o zezwolenie na zmianę obywatelstwa zostały przedstawione Radzie Państwa i czy Rada, podejmując uchwałę nr 5/58 w sprawie zezwolenia na zmianę obywatelstwa, zwolnieniem tym objęła również rodziców skarżącej. Niewyjaśnienie tych okoliczności potwierdza postawione przez stronę zarzuty, że decyzje będące przedmiotem kontroli Sądu, od którego rozstrzygnięcia wniesiono skargę kasacyjną zostały podjęte w postępowaniu obciążonym takimi wadami, które uzasadniają stwierdzenie nieważności tych decyzji.

Uzasadnienie prawne

Naczelnny Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zawiera uzasadnionych podstaw.

Wydając zaskarżony wyrok Sąd I instancji stwierdził, iż prawomocnym wyrokiem z dnia 30 marca 2006 r., sygn. akt IV SA/Wa 490/05, Wojewódzki Sąd Administracyjny oddalił skargę G.L. na decyzję Prezesa Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców z (...) stycznia 2005 r. utrzymującą w mocy decyzję Wojewody Dolnośląskiego z (...) grudnia 2004 r. odmawiającą wydania skarżącej dokumentu potwierdzającego posiadanie przez nią obywatelstwa polskiego. Sąd I instancji prawidłowo przyjął, iż przy ocenie zgodności z prawem decyzji z (...) stycznia 2005 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie z urzędu, a zatem niezależnie od zarzutów skargi, badał zaskarżone rozstrzygnięcie w zakresie określonym w art. 145 § 1 p.p.s.a., a zatem zarówno pod kątem kwalifikowanych wad prawnych skutkujących stwierdzeniem nieważności (art. 145 § 1 pkt 2 p.p.s.a.), jak i pod względem innych naruszeń prawa skutkujących uchyleniem zaskarżonej decyzji. W konsekwencji należało przyjąć, iż wyrok oddalający skargę wydany w sprawie IV SA/Wa 490/05 oznacza,

że w ocenie Sądu zaskarżona decyzja oraz utrzymana nią w mocy decyzja organu pierwszej instancji nie naruszają prawa w stopniu uzasadniającym ich uchylenie lub stwierdzenie nieważności.

W tych okolicznościach Sąd I instancji prawidłowo stwierdził, że nie jest możliwe stwierdzenie nieważności decyzji, która została wcześniej poddana kontroli sądu administracyjnego i w wyniku tej kontroli skarga została oddalona. W zaskarżonym wyroku trafnie wskazano, że na mocy art. 170 p.p.s.a. prawomocny wyrok sądu wiąże nie tylko sąd, który go wydał, ale również inne sądy i organy państwowe. Oddalenie skargi na niezgodność z prawem decyzji zamyka organowi administracyjnemu drogę do stwierdzenia nieważności tej decyzji, bowiem próby stwierdzenia nieważności decyzji rozpoznawanej już przez Sąd stanowiłby niedopuszczalną ingerencję w prawomocne orzeczenie Sądu.

Reasumując, w postępowaniu o stwierdzenie nieważności decyzji z (...) stycznia 2005 r. zarówno organy, jak i Sąd, wiązał prawomocny wyrok z dnia 30 marca 2006 r., wydany w postępowaniu w którym rozważano przesłanki z art. 156 § 1 k.p.a. Wobec skutków prawnych wywołanych tym wyrokiem nie można zatem uznać, że wskazane w skardze kasacyjnej zarzuty dotyczące naruszenia przepisów ustawy o obywatelstwie polskim z 1951 r. oraz k.p.a. stanowią uzasadnione podstawy kasacyjne.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 184 p.p.s.a., skargę kasacyjną należało oddalić.